

Datero föreningen
Datero yhdistys

Biblioteksgatan 13, 65101 Vasa
Kirjastokatu 13, 65101 Vaasa

Tel./puh. 06-325 3596
www.datero.fi

OPI-KURSSI

Yleistä

Ohjelmapohja on tarkoitettu esimerkiksi, jota kukin ohjaaja muokkaa oman kokemuksensa ja ammattitaitonsa pohjalta.

Alkuperäinen idea oli, että kaksi vetäjää pitää kurssin ensin yhdessä. Sen jälkeen kumpikin vetäjä pitää kurssin yhdessä toisen ohjaajan kanssa, joka ei ole aikaisemmin vetänyt sitä ja nämä taas yhdessä uuden vetäjän kanssa. Näin kokemukset saataisiin jaetuksi eteenpäin ”tutor-periaatteella”. Jos olet kiinnostunut tällaisesta järjestelystä, ota yhteys Datero ry:een.

Tällä formaatilla kurssi on tähän mennessä (elokuu 2007) pidetty yhden kerran. Toinen pilottikerta pidetään keväällä 2008, jolloin tavoitteena on kehittää kurssin sisältöä e. kerran kokemusten pohjalta. Palaute opiskelijoilta oli kiittävää, mutta vetäjien oman arvion perusteella painopiste tulee siirtymään jonkin verran enemmän oppimistekniikkaharjoitteluun, lukiharjoituksiin, luovaan kirjoittamiseen ja kompensoivien atk-apuvälineiden kokeiluun. Toiminnallisuus painottuu edelleen ja koulumaisuutta vältetään harjoituksissa.

Kutakin kurssikertaa varten ohjelmassa on materiaalia enemmän kuin ehditään käyttää. Kokemuksen mukaan keskustelu vie paljon aikaa. Se on kuitenkin osallistujille tärkeää eikä sitä tule rajoittaa – ainakaan paljon. Luottamuksellisen ilmapiirin luomiseen kannattaa satsata. Kurssille on hyvä sopia ”säännöt” ja osallistujat sitouttaa heti kurssin alussa vaitioloon kurssin aikana esiin tulleista asioista. Se tuo mukaan vertaistuki-elementin.

Jos haluat vetää vastaavan kurssin omalla paikkakunnallasi, lisätietoa kurssiin liittyvästä lähdekirjallisuudesta sekä muuta materiaalia on mahdollista saada Daterosta. Toivomme, että uutta kurssilla käyttöön otettua materiaalia voitaisiin vaihtaa muiden kurssia vetävien kanssa - Dateron kautta tai suoraan.

Mikäli useampi kurssi käynnistyy, Datero järjestää kurssinvetäjille tapaamisia, joissa voidaan vaihtaa kokemuksia ja keskustella kurssin sisällön kehittämisestä.

Kurssin laajuus: 10 x 3 h

Tavoite: Antaa tietoa luki- ja oppimisvaikeuksista, itsetuntemuksen kasvattaminen oppijana, luottamuksen kasvattaminen omiin mahdollisuuksiin oppijana. Käytännössä mm. oman oppimistyylin tunnistaminen ja oppimisen taitojen ja strategioiden harjoittelu.

**KURSSISUUNNITELMA ON VAPAASTI KÄYTETTÄVISSÄ EDELLEEN
TYÖSTETTÄVÄKSI.**

OHJELMA

1. kerta

Teema: Muihin ryhmän jäseniin ja kurssin sisältöön tutustuminen ja siihen orientoituminen

- klo 17.30 Toiminnallinen osuus:
- Kohtaaminen tilassa, tutustuminen vapaasti liikkuen ja tervehtien esim. arasti, arkisesti, juhlallisesti, asiallisesti, reippaasti, iloisesti (Lukki I / jakso 1/ teht.1).
Alkuesittely ja muodollisuudet:
- Pallo kulkee osallistujalta toiselle. Kukin sanoo nimensä ja jotakin itsestään, esim. kotipaikan ja mitä tekee päätoimisesti.
- Ilmoittautumislomakkeiden täyttäminen ja Vaasa Opiston viestit osallistujille
- Esitellään kurssin sisältöä ja viikoittaista ohjelmaa, käydään läpi vapaaehtoisuuden ja vaitiolon periaatteet.
- klo 17.45 Opi/luki-työskentelyä:
- Oma suhde opiskeluun ja oppimisvaikeuksiin. Lukki-kansio / luku I ja II (=sisältöalueet: Sinuksi lukivaikeuden kanssa ja Löydän itseni).
Toiminnallinen osuus:
- Kaksi fläppitaulupaperia ja paksuja tussikyniä sijoitetaan pöydille eri puolille huonetta. Toisen otsikko on TOIVEET JA ODOTUKSET, toisen otsikko on PELOT JA EPÄILYKSET. Kukin käy piirtämässä yhden kuvan kumpaakin paperiin. Kun kaikki ovat piirtäneet, kuvat käydään läpi yhteisesti. Kukin saa tulkita kuvia oman mielensä mukaan. Ei tarvitse sanoa kuka piirsi minkäkin kuvan.
? - Luki/Oppimisvaikeus – jana 0-10, jolle kukin sijoittuu seisomaan sen mukaan miten paljon luki-/oppimisvaikeus on vaikuttanut elämään tai vaikuttaa tällä hetkellä. Ohjaaja pyytää pysymään siinä hetken. Kysyy millä perusteella asettui siihen. Mitä pitäisi tapahtua, että janalla voisi siirtyä yhden pykälän pienempään päin.
? - Hallitsen elämäni osia: Taululla sanoja, kuten: puoliso, lapset, perhe, työtoverit, työtehtävät, kodinhoito, ruoanlaitto, harrastukset (nimi?), muu vapaa-aika (mikä?), matkat.. Pisteitä omalla paperilla 1-10. Lisätään lopuksi luki-/oppimisvaikeus ja annetaan sille pisteitä. Kukin saa kommentoida. Ei pakko.
- Pikalukitesti, Suomen erilaisten oppijoiden liitto tai Lukki II / teht. 21.
-
- klo 18.45 Tauko
- klo 19.00 (Kirjoitus)harjoitus:
”Minä olen.... Olen täällä, koska...” n. 10-15 min. Tavoite päästä oman kirjoittamisen alkuun tutulla aiheella. JA Antaa tietoa ryhmän tarpeista ohjaajille kurssin sisällön ja tavoitteiden täsmentämistä varten.
- klo 19.20 Työskentely jatkuu: keskustelua illan aiheista
- klo 19.40 Ajateltavaa viikon varrelle: Kivi kengässä –video (Luki-tukikeskus)
- klo 20.00 Tapaaminen päättyy
-
- VARALLA:1) Kyllä – ei leikki: piirissä, yksi keskellä. katsoo silmiin ja kysyy: kyllä vai ei? Jos kyllä, paikka vaihtuu, jos ei, jatkaa kysymistä kunnes saa vaihtaa paikkaa. Jatketaan niin kauan, että kaikki ovat olleet mukana.
- 2) Lukki II / 3 / teht. 26 = sanatason oikeinkirjoitustehtävä.
-

2. kerta

Teema: Oppimistyylit

- klo 17.30 Viritys:
Illan ohjelman esittely ja kuulumiset
Toiminnallinen osuus:

- Pallo kiertää tervehdysten mukana, opitaan muistamaan toisten nimiä, (Lukki I / teht.4)
Pareittain haastattelu ja ”kuka sinä olet” –harjoitus (Lukki I / teht.3)
- klo 17.45 Opi/luki-työskentelyä:
oman oppimistyylin tunnistaminen / Oppimisen lukoista oppimisen avaimiin s.12 ;
oppimisasenteeni –testi s.13, aivopuoliskojen käyttö –testi s.18. havaintokanava-testi
- klo 18.55 Tauko
- klo 19.00 Kirjoitusharjoituksia:
Oma nimi muunneltuna, eli kirjaimet uuteen järjestykseen
- klo 19.30 Opi/luki- työskentely jatkuu:
Keskustelua aiheesta oppimisvaikeuden merkitys
Toiminnallinen osuus: Minun kuvani / esineeni –harjoitus (Lukki I / teht.2)
- klo 19.45 Ajateltavaa viikon varrelle: DVD-otos (NILS-video Pohjoismaisesta tutkimuksesta,
jossa selvitettiin millaisia teknisiä apuvälineitä luki- ja oppimisvaikeuksiset käyttävät:
Siiri Suonuuti-Lintumäki)
- klo 20.00 Tapaaminen päättyy
-

3. kerta

Teema: Tehostan oppimistyyliäni

- klo 17.30 Illan ohjelman esittely ja kuulumiset
Toiminnallinen osuus:
kuviteltu pallo (kevyt, raskas, iso, pieni jne)
- klo 17.45 Opi/luki- työskentelyä:
Oppimistyyli: Lukki-kansio luku V (Tunnistan oppimistyyliäni. Muutan ja tehostan
oppimistyyliäni. Testit ja harjoitukset: Luen ja kirjoitan, luku 1 s.14
- klo 18.45 Tauko
- klo 19.00 (Kirjoitus)harjoituksia:
Dada-kertomus (adj.+subst.+verbi)
- klo 19.30 Opi/luki- työskentely jatkuu:
Parityöskentely Lukki V / teht. 4-6 (kirjalliset ja sanalliset)
- klo 19.45 Ajateltavaa viikon varrelle: DVD-otos (NILS-video)
- klo 20.00 Tapaaminen päättyy
-

4.kerta

Teema: Oppiminen ja kehon dominanssit (Carla Hannafordin metodilla. Lähteenä mm. Oppimisen palapeli –kirja ja Auli Alangon gradutyö)

- klo 17.30 Illan ohjelman esittely ja kuulumiset.
- klo 17.45 Toiminnallinen osuus:
Kehon dominanssien testaus. Aivojumppaharjoituksia.
- klo 18.45 Tauko
- klo 19.00 Työskentely jatkuu:
Kehon dominanssien testaus. Aivojumppaharjoituksia.
- klo 19.45 Ajateltavaa viikon varrelle: DVD-otos (NILS-video: Oma tapa oppia, tanssija Jouka
Valkama)

klo 20.00 Tapaaminen päättyy

5. kerta 15.2.

Teema: Opiskelutekniikat

- klo 17.30 Illan ohjelman esittely ja kuulumiset.
Toiminnallinen osuus:
Aivojumppaharjoituksia (Lukki IV /teht. 36-39)
- klo 17.45 Opi/luki- työskentelyä:
Oppimistekniikat (Kesäkurpitsa-teksti ja siihen liittyvät kysymykset pohjana + Miten tukea oppilaiden metakognitiota luokkatyöskentelyssä, s. 37- = harjoitus ja pohdinnat)
Taustamateriaalina Ari Kaukiasen luennot: Strategisuuden harjaannuttaminen lukemistehtävässä sekä Marja-Siskon monisteet netistä.). Harjoitukset: Luen ja kirjoitan s.3 – sekä s. 85-90
- klo 18.45 Tauko
- klo 19.00 Kirjoitusharjoituksia:
Mielikuvakartta ja siitä kirjoittaminen (Topeliuksen vene-tekstistä)
- klo 19.30 Opi/luki- työskentely jatkuu:
Oppimisen lukoista Oppimisen avaimiin s. 22-75: alleviivaustekniikka, poimintatekniikka., laatikointitekniikka
Välitehtävän anto: Opiskelutekniikkaharjoitus: yhteenveto metakognitio-harjoituksen sisällöistä (omia ohjeita opiskeluun), referaatti
- klo 19.45 Ajateltavaa viikon varrelle: DVD-otos (NILS-video, esm. henkilö 4),
Opiskelutekniikan kehittäminen
- klo 20.00 Tapaaminen päättyy
-

VETÄJIEN TEKEMÄ VÄLIARVIOINTI ENNEN TALVILOMATAUKOA.

6. kerta

Teema: Muisti

- klo 17.30 Illan ohjelman esittely ja kuulumiset.
Toiminnallinen osuus:
- Aivojumppaharj. Lukki IV
- klo 17.45 Opi/luki- työskentelyä: muisti ja sen toiminta, muistitekniikkoja. mm Lukki V /3.jakso
- klo 18.45 Tauko

- klo 19.00 Kirjoitusharjoituksia:
Ohjaajan ääneen lukema lehtiutinen kirjoitetaan omin sanoin.
- klo 19.30 Opi/luki- työskentely jatkuu:
- Viritysharjoitus: Silmät kiinni muistellaan mitä huoneessa on, esim. kuinka monta ikkunaa, lampua jne. millaiset tuolit ym. kalusteet
- Muistellaan tilanteita, joissa muisti on tuottanut ongelmia ja mietitään ratkaisuja
Välitehtävän anto: Opiskelutekniikkaharjoitus: essee.
- klo 19.45 Ajateltavaa viikon varrelle: DVD-otos (NILS –video)
- klo 20.00 Tapaaminen päättyy
-

7. kerta

Teema: Kompensoiivat apuvälineet

- klo 17.30 Illan ohjelman esittelyä ja kuulumiset.
Toiminnallinen osuus:
- Itsetuntoharjoitukset:
Oma esitys siitä, missä minä olen hyvä.
ja
Oman kuvan piirtäminen silmät kiinni. Nimi alle. Ryhmä kiertää ja kirjoittaa kuvaan, mikä tässä henkilössä on positiivista, hyvää, vahvaa.
- klo 17.45 Opi/luki- työskentelyä:
Kompensoitavien apuvälineiden esittely + kokeilu
- klo 18.45 Tauko
- klo 19.00 (Kirjoitus)harjoituksia:
Yhteinen kirjoitus, jatketaan lauseen mitalla.
- klo 19.30 Opi/luki- työskentely jatkuu:
Voimavarat ja energiarisot. Lukki-kansio I / 3/16 + keskustelu
Välitehtävän anto: Opiskelutekniikkaharjoitus: tenttivastaus.
- klo 19.45 Ajateltavaa viikon varrelle: DVD -otos (NILS -video)
- klo 20.00 Tapaaminen päättyy
-

8. kerta

Teema: Asioimiskirjoitus sekä vuorovaikutus ja jännittäminen

- klo 17.30 Illan ohjelman esittelyä ja kuulumiset.
Toiminnallinen osuus:
- Itsetuntoharjoitus: 3 asiaa, joista olen ylpeä itsessäni
- klo 17.45 Opi/luki- työskentelyä:
Asioimiskirjoitus: Työhakemus: Lukki-kansio III / 30.

- Vuorovaikutus, jännittäminen, kuunteleminen, eleet. Oppimisen lukoista Oppimisen avaimiin s. 89 – 93,
Draamaharjoitus: Työhaastattelutilanne
- klo 18.45 Tauko
- klo 19.00 (Kirjoitus)harjoituksia: Mieli-pidekirjoitus (Lukoista avaimiin s. 79)
- klo 19.30 Opi/luki- työskentely jatkuu:
Keskustelua vuorovaikutuksesta ja esim. Miten kertoa luki -vaikeudesta tai oppimisvaikeudesta työnhakutilanteessa
Välitehtävän anto: Oppimistekniikkaharjoitus: mielikuvakartta.
- klo 19.45 Ajateltavaa viikon varrelle: DVD -otos (NILS -video)
- klo 20.00 Tapaaminen päättyy
-

9. kerta

Teema: Aistit vireiksi; aistikanavat oppimisessa (palataan osittain aikaisempaan teemaan)

- klo 17.30 Illan ohjelman esittelyä ja kuulumiset
Toiminnallinen osuus:
- Kuunnelma: Lukki III / 2 teht.31(Pienryhmissä pieni tapahtuma kerrotaan erilaisilla äänillä ilman sanoja. Muut kuuntelevat silmät kiinni)
- klo 17.45 Opi/luki- työskentely alkaa:
Aistiharjoituksia Lukki-kansio IV / 2/ teht.43. Aistit vireiksi, aistikanavat
- klo 18.45 Tauko
- klo 19.00 (Kirjoitus)harjoituksia: Mielikuvamatka. Lukki I /3/19
- klo 19.30 Opi/luki- työskentely jatkuu:
Keskustelu ja teeman purku.
Välitehtävän anto: Opiskelutekniikkaharjoitus:
- klo 19.45 Ajateltavaa viikon varrelle: DVD -otos (NILS -video)
- klo 20.00 Tapaaminen päättyy
-

10 kerta

Teema: Oppimisvaikeus eri oppiaineissa. Yhteenveto ja palaute kurssista.

- klo 17.30 Illan ohjelman esittelyä ja kuulumiset.
Toiminnallinen osuus: Zip Zap Zoom –leikki.
- klo 17.45: Opi/luki- työskentely:
Lukivaikeuden tuntomerkkejä eri oppiaineissa (Luen ja kirjoitan s. 6-8)
- klo 18.45 Tauko

- klo 19.00 (Kirjoitus)harjoituksia: Loppupalautteet opiskelijoilta.
(ks. Kurssin yleissuunnitelma: Arviointi)
- klo 19.30 Yhteenveto ja kurssin päättäminen, jossa keskustellaan mm. ryhmästä luopumisesta ja katsotaan tulevaisuuteen. Miten jatketaan. Tietoa luki-yhdistyksestä ja Luki-neuvolasta ja muista tarjolla olevista psykososiaalisista ym. palveluista. Pyydetään toiveita siitä, millaista toimintaa odottavat luki-yhdistykseltä ja millaisia palveluita Luki-neuvolalta.
- klo 19.245 Ajateltavaa viikon varrelle: DVD -otos (NILS -video)
- klo 20.00 Tapaaminen ja Opi-kurssi päättyy
-

**VETÄJIEN OMA LOPPUARVIOINTI JA YHTEENVETO OSALISTUJEN
ANTAMASTA PALAUTTEESTA.**